

LBRIS

We know
books

NOUL TESTAMENT CU PSALMII

TIPĂRIT CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD,
SUB ÎNDRUMAREA ȘI CU PURTAREA DE GRIJĂ
A PRAEFERICITULUI PĂRINTE

DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
BUCUREȘTI - 2025

MĂSURI DE LUNGIME,
DE CAPACITATE ȘI DE GREUTATE
ȘI MONEDE MENȚIONATE
ÎN NOUL TESTAMENT

Măsurile de lungime

pasul	= 0,96 m
brațul	= 1,75 m
stadiul	= 185,00 m
mila	= 1.478,50 m
«Calea Sâmbetei»	= 2.000 coți sau cca. 1.000 m
cotul	= 0,48 m
piciorul	= 0,32 m
leghea	= cca. 4 km sau 24 stadii.

Măsurile de capacitate

metritul	= vas în care încăpeau 2 sau 3 vedre.
efa	= 38,88 litri.
litra	= 327 g

Măsurile de greutate

siclu	= 14,200 g; 50 sicli = 1 mină.
dinarul	= cca. 0,50 kg
mina	= 50 sicli sau 0,575 g, cca. 1 kg argint.
talantul	= 60 mine = 600 dinari sau cca. 60 kg argint.

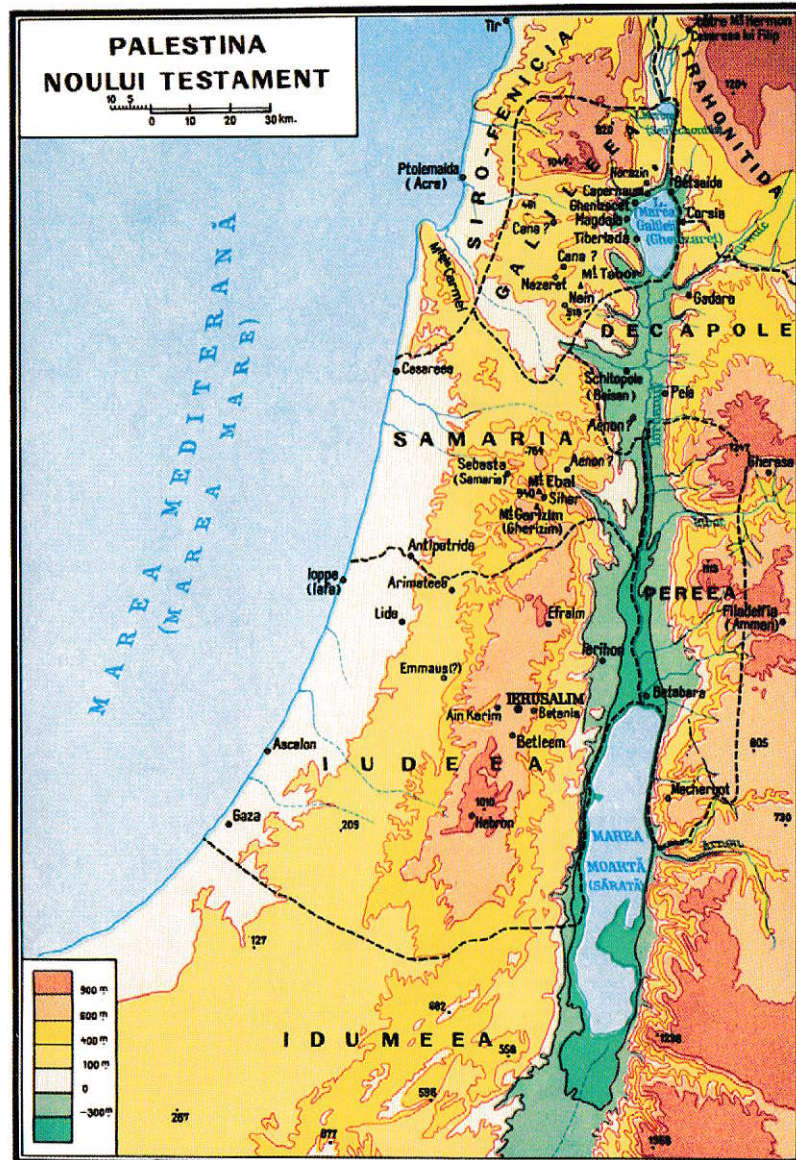
Monede

siclu de argint	= 14,54 g; iar
siclu de aur	= 16,96 g
staturul	= un siclu de argint.
drahma	= 3,65 g argint sau 4,09 g aur.
mina	= 727 g argint sau 818 g aur.
talantul	= 43,62 kg argint sau 49,077 kg aur.

CUPRINSUL

	Pag.
Sfânta Evanghelie după Matei	3
Sfânta Evanghelie după Marcu	81
Sfânta Evanghelie după Luca	129
Sfânta Evanghelie după Ioan	210
Faptele Sfinților Apostoli	272
Epistola către Romani a Sfântului Apostol Pavel	347
Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel	380
Epistola a doua către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel	412
Epistola către Galateni a Sfântului Apostol Pavel	433
Epistola către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel	444
Epistola către Filipeni a Sfântului Apostol Pavel	456
Epistola către Coloseni a Sfântului Apostol Pavel	464
Epistola întâi către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel	472
Epistola a doua către Tesaloniceni a Sfântului Apostol Pavel	479
Epistola întâi către Timotei a Sfântului Apostol Pavel	483
Epistola a doua către Timotei a Sfântului Apostol Pavel	492
Epistola către Tit a Sfântului Apostol Pavel	499
Epistola către Filimon a Sfântului Apostol Pavel	503
Epistola către Evrei a Sfântului Apostol Pavel	505
Epistola Sobornicească a Sfântului Apostol Iacob	530

	Pag.
Întâia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Petru	539
A doua Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Petru	549
Întâia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	555
A doua Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	564
A treia Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	566
Epistola Sobornicească a Sfântului Apostol Iuda	568
Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul	571
Psalmii	609
Îndrumar	759
Călăuză biblică	783
Măsuri de lungime, de capacitate și de greutate, și monede, menționate în Noul Testament	798
Cuprinsul	799
Hărți	801

*„Lăsând la o parte ce gândește cutare sau cutare,
toate să le cercetați și să le căutați în Sfintele Scripturi,
și, gășind acolo adevărata bogăție, pe aceasta să o vânam,
ca astfel să ne bucurăm și de veșnicele bunătăți.”*

Sf. Ioan Gură de Aur
(Tâlcuiri la Epistola a doua către Corinteni,
Omilia XIII)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Noul Testament cu Psalmii / tipărit cu aprobarea Sfântului
Sinod, sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului
Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. -
București: Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă,
2025
ISBN 978-973-616-784-3

2

TOATE DREPTURILE REZERVATE

**EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ**
ISBN-978-973-616-784-3

CUVÂNT ÎNAINTE

*„Toate să le cercetați și să le căutați în Sfin-
tele Scripturi, și, gășind acolo adevărata bogăție,
pe aceasta să o vânam, ca astfel să ne bucurăm și
de veșnicele bunătăți.”*

Sfântul Ioan Gură de Aur
(Tâlcuiri la Epistola a II-a către Corinteni,
Omilia XIII)

Traducerea Sfintei Scripturi în limba proprie fiecărui
popor a constituit încă din vechime o preocupare deose-
bită a Bisericii, pentru ca mesajul evanghelic să poată fi
împropriat cu fidelitate de fiecare credincios în parte. Să
ne aducem aminte că Sfântul Duh, la Sărbătoarea
Cincizecimii, a sfințit limbile neamurilor, făcându-le vase
vrednice să primească și să mărturisească pe Dumnezeu-
Cuvântul în specificitatea cuvintelor lor. Pentru aceasta,
încă din primele secole, traducerea Sfintei Scripturi în
diferite limbi a fost înțeleasă ca o lucrare principală a
Bisericii, prin care Cuvântul lui Dumnezeu se făcea ac-
cesibil fiecărui popor, în propriul său grai.

Tipărirea *Noului Testament de la Bălgrad* (Alba-Iulia, 1648) a pornit dintr-o necesitate launtrică de natură duhovnicească și misionar-pastorală, care, alături de *Psaltirea* din 1651, se înscrie pe linia eforturilor inaugurate cu un secol și jumătate mai devreme prin textele rotacizante, prin tipăriturile lui Filip Moldoveanul sau ale diaconului Coresi.

Din *Predoslovie* către cititori aflăm că traducerea *Noului Testament* a fost făcută din limba greacă de către *ieromonahul Silvestru de la Govora*, iar după moartea acestuia continuarea lucrării precum și revizuirea traducerii a fost făcută de *mitropolitul Simion Ștefan* și alți „*preoți cărturari și oameni înțelepți*”, devenind pentru acea vreme cel mai important text sacru tipărit în limba română, cu deosebite foloase pentru activitatea pastoral-liturgică a Bisericii noastre. Folosind textul *Noului Testament de la Bălgrad* pentru ediția *Bibliei de la Sibiu*, din 1856-1858, și vorbind despre limba acestuia, mitropolitul Andrei Șaguna scria în prefața Bibliei, că *Noul Testament de la Bălgrad din 1648 și Biblia de la București din 1688 „sunt ușile prin care s-a învrednicit poporul românesc a intra în câmpul ceresc al dumnezeieștilor învățături, care în mijlocul vijeliilor și valurilor lumii rămân neclintite și adevărate din veac. Ele sunt izvoare în care au izvorât întâia dată apa vieții veșnice pentru neamul acesta, în toate țările prin care este răspândit”*.

Prețuirea de care s-a bucurat, datorită fidelității cu care a fost tradus și frumuseții graiului românesc, este mărturisită și prin faptul că patru decenii mai târziu *Biblia de la București* (1688) a preluat textul *Noului Testament de la Bălgrad* (1648), îndreptarea limbii făcându-se numai în locurile în care evoluția ei o impunea. *Biblia de la București din 1688* a preluat pe lângă textul *Noului Testament de la Bălgrad* și 3 *predoslovii* dintre cele 23 care prefațau Evangheliile și Epistolele, respectiv *predosloviile* la Evangheliile după Marcu, Luca și Ioan.

Dacă în anul 1688, cu mult înainte de Unirea Principatelor Române (1859), tipărirea *Bibliei în limba română* a dezvoltat *conștiința unității de neam și limbă*, în secolele XIX, XX și XXI, apariția mai deasă a Bibliei românești a stimulat *dinamica adaptării traducerii la evoluția rapidă a limbii române*.

Anul 2025, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*, reprezintă un moment unic în istoria Bisericii Ortodoxe Române. Această aniversare nu este doar o celebrare a trecutului, ci și o chemare la recunoștință față de înaintașii noștri și reflecție asupra rolului Bisericii noastre în viața poporului român. Patriarhia Română a fost, de-a lungul celor 100 de ani de existență, o făclie nestinsă a credinței și a

unității naționale, iar duhovnicii și mărturisitorii ortodocși români din secolul al XX-lea au fost adevărați apărători ai credinței ortodoxe în fața încercărilor și prigoanelor.

Împlinirea unui secol de la înființarea Patriarhiei Române este o ocazie de a ne adânci în cunoașterea istoriei Bisericii noastre, care a fost strâns legată de destinul popoului român și de aspirațiile lui de unitate și libertate. În același timp, este un moment de comemorare a celor care, prin jertfa lor, au apărat și mărturisit credința ortodoxă, chiar și în cele mai grele timpuri.

Duhovnicii și mărturisitorii ortodocși români din secolul al XX-lea

Pe lângă ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie în anul 1925, un alt capitol semnificativ din istoria secolului al XX-lea îl constituie jertfa și mărturisirea de credință a duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români în timpul regimului comunist (1945-1989), care a adus asupra Bisericii Ortodoxe Române persecuții fără precedent. În această perioadă de grea încercare, mulți clerici, monahi și laici au mărturisit constant credința ortodoxă chiar cu prețul libertății sau al vieții lor.

De-a lungul istoriei sale, Biserica Ortodoxă Română a avut mulți clerici, monahi și mireni apărători fermi ai demnității umane, ai libertății și ai valorilor creștine,

opunându-se vehement tuturor formelor de opresiune și ideologiilor totalitare, îndeosebi fascism și comunism, care promovau violența și ura, negând astfel sacralitatea vieții. În fața acestor ideologii totalitare distructive, mulți mărturisitori ortodocși români au suferit în închisori pentru că au afirmat valoarea credinței și demnitatea persoanei umane create după chipul lui Dumnezeu.

Cu prilejul Centenarului Patriarhiei Române, Sfântul Sinod a hotărât *proclamarea oficială a unor sfinți duhovnici și mărturisitori ortodocși români din timpul regimului comunist*. Acești sfinți au fost canonizați pentru modul lor de a-și păstra credința și demnitatea creștină în fața opresiunii. Biserica îi cinstește pentru că au rezistat cu demnitate persecuțiilor și au mărturisit adevărul lui Hristos, chiar și în condiții de tortură și moarte, oferind astfel exemplul viu de trăire creștină autentică. Canonizarea lor este un act de recunoaștere a sfințirii vieții și jertfei lor, care transcende orice context politic, subliniind faptul că adevărata mărturisire creștină nu susține ideologii lumești trecătoare, ci valorile eterne ale credinței și iubirii de Dumnezeu.

Centenarul Patriarhiei Române este, în același timp, un moment de mare bucurie și de recunoștință pentru toți românii ortodocși. Acest secol de existență și de activitate bogată a Patriarhiei Române a fost marcat de multe binecuvântări, dar și de unele încercări dificile,

pe care Biserica Ortodoxă Română, cu ajutorul lui Dumnezeu, le-a depășit cu răbdare, înțelepciune și speranță.

Aducem astfel un cald prinos de recunoștință tuturor celor ce de-a lungul vremii s-au ostenit cu îngrijirea și răspândirea prin tipar a Cuvântului celui veșnic și mântuitor al lui Dumnezeu, ca lucrare misionară de căpetenie a Bisericii, tuturor luptătorilor pentru libertate și unitate, precum și ctitorilor *Catedralei Naționale* cu hramurile „Înălțarea Domnului” și „Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României”.

În acest context aniversar, binecuvântăm, cu multă bucurie, retipărirea textului *Noului Testament cu Psalmii* (ediția din 2008), la Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, pentru a contribui la o cunoaștere mai profundă a Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, „*sabia care biruiește toate armele potrivnicului*” și a *Psaltirii*, „*cuvântătoarea podoabă*” după cum le numea Sfântul Ierarh Antim Ivireanul în predosloviile edițiilor tipărite la București în urmă cu trei secole: *Noul Testament*, 1703 și *Psaltirea*, 1694. Ne rugăm ca lumina acestor două cărți sfinte să aducă în sufletele cititorilor pace și bucurie, binecuvântare și sfințire.

† DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

SFÂNTA EVANGHELIE DUPĂ MATEI

CAP. 1

Cartea neamului lui Iisus Hristos, zămislirea, numele și nașterea.

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda și pe frații lui;

3. Iuda a născut pe Fares și pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe

Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la strămutarea în Babilon;

CAP. 1. – (1) 2 Paral. 17, 11. Luc. 3, 24. Rom. 9, 5. (2) Fac. 21, 2–3; 25, 26; 26, 19; 29, 35. (3) Fac. 38, 27, 30; 46, 12. Rut 4, 18. 1 Paral. 2, 4, 5, 9. (5) Iosua 6, 24. Rut 2, 3; 4, 17, 21. 1 Paral. 2, 11–12. (6) Fac. 17, 6, 16. 1 Reg. 17, 12. 2 Reg. 12, 24. 1 Paral. 2, 15. (7) 3 Reg. 11, 43; 14, 31; 15, 8. 1 Paral. 3, 10. (9) 4 Reg. 15, 7, 38; 16, 20. (10) 4 Reg. 20, 20. 1 Paral. 3, 13. (11) 4 Reg. 23, 34; 24, 6. 1 Paral. 3, 16. 2 Paral. 36, 4.

We know

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

17. Așadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; și de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; și de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântec de la Duhul Sfânt.

19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

20. Și cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

21. Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se îplinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

23. *Iată, Fecioara va avea în pântec și va naște Fiu și vor chema numele Lui: Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu.*

24. Și deșteptându-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa.

25. Și fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

(12) 4 Reg. 24, 6. 1 Paral. 3, 17. 2 Paral. 36, 8. 1 Ezd. 3, 2; 5, 2. (18) Luc. 1, 27, 34 - 35; 2, 5. (19) Num. 5, 12 - 31. Deut. 24, 1 - 5. (20) Luc. 1, 35. (21) Is. 49, 1. Luc. 1, 31 - 33. Fapt. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38 - 39. 1 Ioan 2, 2. Rom. 3, 24. (23) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. (25) Luc. 1, 31; 2, 7, 21.

CAP. 2

Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Întoarcerea din Egipt și așezarea în Nazaret.

1. Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:

2. Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui.

3. Și auzind, regele Irod s-a tulburat, și tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Și adunând pe toți arhierii și cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?

5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul:

6. *Și tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul, Care va paște pe poporul Meu Israel.*

7. Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

8. Și, trimițându-i la Betleem, le-a zis: Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre Prunc și, dacă Îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venind și eu, să mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul.

10. Și văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și, căzând la pământ, s-au închinat Lui; și deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.

12. Iar luând înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

13. După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți

CAP. 2 - (1) Luc. 2, 4 - 8. (2) Num. 24, 17. Is. 60, 3. Luc. 2, 11. (6) Fac. 49, 10. Mîh. 5, 1. Ioan 7, 42. Apoc. 2, 27. (11) Pild. 18, 16. Is. 60, 6. Luc. 2, 16 - 17.

voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă.

14. Și sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt.

15. Și au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: *Din Egipt am chemat pe Fiul Meu.*

16. Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte și, trimițând, a ucis pe toți pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care îl aflase de la magi.

17. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul:

18. *Glas în Rama s-a auzit, plângere și tânguire multă; Rahela își plânge copiii și nu voiește să fie mângâiată, pentru că nu mai sunt.*

19. După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, în Egipt,

20. Și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi

în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului.

21. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pământul lui Israel.

22. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luând poruncă în vis, s-a dus în părțile Galileii.

23. Și venind a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Prooroci, că Nazarinean se va chema.

CAP. 3

Ioan Botezătorul. Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,

2. Spunând: Pocăiți-vă că s-a apropiat Împărăția cerurilor.

3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: *Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.*

(15) Num. 24, 8. Os. 11, 1. (18) Ier. 31, 15. (20) Ieș. 4, 19. (22) Luc. 2, 39. (23) Jud. 13, 5. Ioan 1, 45. CAP. 3. - (1) Marc. 1, 4. Luc. 1, 80; 3, 2 - 3. Ioan 1, 6, 28. Fapt. 13, 24. (2) Iez. 18, 30. Mat. 4, 17; 10, 7. Marc. 1, 15. (3) Is. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 76; 3, 4. Ioan 1, 23.

4. Iar Ioan avea îmbrăcămintea lui din păr de cămilă, și cingătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui erau lăcuste și miere sălbatică.

5. Atunci au ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.

6. Și erau botezați de către el în râul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

7. Dar văzând Ioan pe mulți din farisei și saducei venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceți deci roadă vrednică de pocăință,

9. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Iată, securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine

după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.

12. El are lopata în mână și va curăți aria Sa și va aduna grâul în jimiță, iar pleava o va arde cu foc nestins.

13. În acest timp a venit Iisus din Galileea la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.

14. Ioan însă Îl oprea, zicând: Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?

15. Și răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.

16. Iar botezându-se Iisus, îndată ce a ieșit din apă, iată cerurile I s-au deschis, și el a văzut Duhul lui Dumnezeu pogrându-Se ca un porumbel și venind peste El.

17. Și iată, glas din ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit».

(4) 4 Reg. 1, 8. Zah. 13, 4. Marc. 1, 6. (5) Marc. 1, 5. (6) Marc. 1, 5. Fapt. 19, 4, 18. (7) Mat. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7. (8) Luc. 3, 8. (9) Ioan 8, 33, 37 - 39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1 - 16. (10) Mat. 7, 19. Luc. 3, 9. (11) Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15 - 16, 26 - 27, 33. Fapt. 1, 5; 2, 2; 11, 16; 19, 4. (12) Mal. 3, 3, 19. Luc. 3, 17. (13) Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. (16) Is. 11, 2. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21 - 22. Ioan 1, 32 - 33. (17) Ps. 2, 6. Mat. 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 37. 2 Petr. 1, 17. 1 Ioan 5, 7 - 9. Ef. 1, 6. Col. 1, 13.